

Mời các bạn cùng tham khảo hướng dẫn giải bài tập VBT Lịch sử Bài 15: Sự phát triển kinh tế và văn hóa thời Trần trang 41 – 45 lớp 7 được chúng tôi chọn lọc và giới thiệu ngay dưới đây nhằm giúp các em học sinh tiếp thu kiến thức và củng cố bài học của mình trong quá trình học tập môn Lịch sử.

Bài 1 trang 41 VBT Lịch Sử 7

Tuy bị chiến tranh tàn phá nặng nề, nền nông nghiệp nước ta ở thời Trần vẫn được phục hồi và nhanh chóng phát triển. Em hãy cho biết đâu là nguyên nhân cơ bản dẫn đến sự phát triển đó?

Đánh dấu X vào ô trống đầu câu mà em cho là đúng nhất.

	Đất nước hòa bình, không còn chiến tranh.
	Nhân dân hăng hái tăng gia sản xuất.
	Nhà nước có chính sách khuyến khích sản xuất, mở rộng diện tích trồng trọt.
	Kỹ thuật canh tác tiên tiến.
	Các vương hầu, quý tộc nhà Trần tiếp tục chiêu tập dân nghèo khai hoang, lập điền trang.

Lời giải:

Nhà nước có chính sách khuyến khích sản xuất, mở rộng diện tích trồng trọt.

Bài 2 trang 41 VBT Lịch Sử 7

Em hiểu thế nào là điền trang, thế nào là thái ấp. Hãy ghi vào ô trống từ tương ứng với ý đã nêu:

-Bộ phận đất đai nhà vua phong cho quý tộc, vương hầu làm bổng lộc.

-Bộ phận ruộng đất thuộc quyền sở hữu của quý tộc, vương hầu do khai hoang mà có.

Lời giải:

-Bộ phận đất đai nhà vua phong cho quý tộc, vương hầu làm bổng lộc → Thái ấp

-Bộ phận ruộng đất thuộc quyền sở hữu của quý tộc, vương hầu do khai hoang mà có → Điền trang

Bài 3 trang 42 VBT Lịch Sử 7

Ở thời Trần, trong lĩnh vực nông nghiệp, bộ phận ruộng đất nào đem lại nguồn thu nhập chính cho nhà nước? Đánh dấu X vào ô trống ở đầu ý trả lời mà em cho là đúng:

	Ruộng đất điền trang
	Ruộng đất tư của nhân dân
	Ruộng đất công làng xã
	Ruộng đất của địa chủ

Lời giải:

Ruộng đất công làng xã

Bài 4 trang 42 VBT Lịch Sử 7

Để phát triển nông nghiệp, nhà Trần rất quan tâm đến việc trị thủy, đề phòng lụt lội, bảo vệ mùa màng. Theo em, đó là việc gì? Hãy điền tiếp vào ô trống sau:

				Ê
--	--	--	--	---

Lời giải:

Đ	Ả	P	Đ	Ê
---	---	---	---	---

Bài 5 trang 42 VBT Lịch Sử 7

Thủ công nghiệp thời Trần rất phát triển, đặc biệt là thủ công nghiệp trong nhân dân. Hãy thống kê những nghề tiêu biểu?

Lời giải:

Nghề làm đồ gốm, rèn sắt, nghề đúc đồng, làm giấy và khắc bản in, nghề mộc và xây dựng, khai khoáng,...

Bài 6 trang 42 VBT Lịch Sử 7

Điền vào các ô chữ những từ thể hiện sự phát triển của mạng lưới thương nghiệp và thành thị thời Trần:

-Nơi diễn ra hoạt động buôn bán tập nập

C									
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

-Trung tâm kinh tế sầm uất

T									
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

-Trung tâm buôn bán với nước ngoài:

C				V					N
---	--	--	--	---	--	--	--	--	---

Lời giải:

-Nơi diễn ra hoạt động buôn bán tập nập

C				H				Ợ	
---	--	--	--	---	--	--	--	---	--

-Trung tâm kinh tế sầm uất

T	H	Ã	N	G	L	O	N	G
---	---	---	---	---	---	---	---	---

-Trung tâm buôn bán với nước ngoài:

C	Ã	N	G	V	Ã	N	Đ	Ồ	N
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Bài 7 trang 43 VBT Lịch Sử 7

Xã hội nhà Trần ngày càng phân hóa, bộ máy nhà nước mang tính đẳng cấp rõ rệt. Em hãy nêu tóm tắt đặc điểm của từng tầng lớp xã hội thời Trần?

Lời giải:

-Vương hầu, quý tộc: Ngày càng có nhiều ruộng đất, có nhiều đặc quyền đặc lợi, nắm giữ các chức vụ chủ yếu trong bộ máy chính quyền.

-Địa chủ thường: Những người giàu có trong xã hội, có nhiều ruộng đất tư cho nông dân cày cấy để thu tô.

-Nông dân: Cày ruộng công của nhà nước ở các làng xã, là tầng lớp bị trị, đông đảo nhất trong xã hội. Một bộ phận phải lĩnh canh ruộng đất và nộp tô cho địa chủ.

-Nông nô, nô tì: Bị lệ thuộc và bị quý tộc bóc lột nặng nề hơn nông dân tá điền.

Bài 8 trang 43 VBT Lịch Sử 7

Trong những biểu hiện của đời sống văn hóa dưới đây, những ý nào là đặc điểm nổi bật nhất của đời sống văn hóa thời Trần. Đánh dấu X vào ô trống đầu câu chỉ các đặc điểm đó:

	Tục thờ cúng tổ tiên, thờ các anh hùng dân tộc, những người có công với làng, với nước.
	Hầu hết các vua đều sùng đạo Phật, sai dựng chùa tháp, tô tượng, đúc chuông.
	Nhiều người đi tu, chùa chiền mọc lên khắp nơi
	Nho giáo phát triển, được đề cao.
	Các hình thức sinh hoạt văn hóa như ca hát, nhảy múa, đấu vật, đua thuyền... rất phổ biến và phát triển.

Lời giải:

-Tục thờ cúng tổ tiên, thờ các anh hùng dân tộc, những người có công với làng, với nước.

-Nhiều người đi tu, chùa chiền mọc lên khắp nơi.

-Nho giáo phát triển, được đề cao.

-Các hình thức sinh hoạt văn hóa như ca hát, nhảy múa, đấu vật, đua thuyền... rất phổ biến và phát triển.

Bài 9 trang 44 VBT Lịch Sử 7

Văn học thời Trần (bao gồm cả văn học chữ Hán và chữ Nôm) rất phong phú, để lại nhiều thành tựu rực rỡ.

a) Theo em nguyên nhân nào có ý nghĩa quyết định dẫn đến sự phát triển của văn học thời Trần?
Đánh dấu X vào ô trống đầu câu em cho là đúng nhất:

	Đây là thời kì có nhiều nhà nho nổi tiếng.
	Truyền thống yêu nước, tự hào dân tộc được phát huy cao độ trong các cuộc kháng chiến chống giặc ngoại xâm.
	Tiếp thu được tinh hoa của văn học dân gian và văn học nước ngoài.

b) Hãy nêu một số tác giả và tác phẩm văn học tiêu biểu mà em biết?

Lời giải:

a) Truyền thống yêu nước, tự hào dân tộc được phát huy cao độ trong các cuộc kháng chiến chống giặc ngoại xâm.

b)

-Tác giả: Nguyễn Thuyên, Nguyễn Sĩ Cốc, Hồ Quý Ly, Trần Quốc Tuấn, Trần Quang Khải, Trương Hán Siêu,...

-Tác phẩm: Hịch tướng sĩ, Phò giá về kinh, Phú song Bạch Đằng,...

Bài 10 trang 44 VBT Lịch Sử 7

Giáo dục và khoa học – kĩ thuật thời Trần có nhiều điểm mới, hãy hoàn thiện tiếp các đoạn văn sau để thấy được những tiến bộ trên các lĩnh vực này ở thời Trần:

a) Về giáo dục

-Quốc tử giám

-Các lộ, phủ, kinh thành

-Các kì thi

-Nhà giáo tiêu biểu

b) Về khoa học – kĩ thuật

-Bộ Đại Việt sử kí của Lê Văn Hưu

- Bình thư yếu lược của Trần Hưng Đạo
- Thầy thuốc Tuệ Tĩnh
- Đặng Lộ, Trần Nguyên Đán
- Hồ Nguyên Trừng và các thợ giỏi

Lời giải:

a) Về giáo dục

- Quốc tử giám mở rộng việc đào tạo con em quý tộc, quan lại.
- Các lộ, phủ, kinh thành đều có trường công.
- Các kì thi được tổ chức ngày càng nhiều.
- Nhà giáo tiêu biểu: Chu Văn An

b) Về khoa học – kĩ thuật

- Bộ Đại Việt sử kí của Lê Văn Hưu là bộ chính sử có giá trị đầu tiên ở nước ta.
- Bình thư yếu lược của Trần Hưng Đạo đánh dấu bước phát triển về lí luận quân sự của Đại Việt.
- Thầy thuốc Tuệ Tĩnh đã nghiên cứu cây thuốc nam, tổng kết việc chữa bệnh bằng thuốc nam trong nhân dân.
- Đặng Lộ, Trần Nguyên Đán có những đóng góp đáng kể trong lĩnh vực thiên văn học.
- Hồ Nguyên Trừng và các thợ giỏi đã tạo được súng thần cơ và đóng các thuyền lớn, có hiệu quả cao trong chiến đấu.

Bài 11 trang 45 VBT Lịch Sử 7

Nhà Trần có nhiều công trình kiến trúc mới được xây dựng với kĩ thuật tinh xảo. Các công trình sau đây được xây dựng ở những địa phương nào? Hãy nói các mũi tên cho đúng:

Lời giải:

- Tháp Phổ Minh: Nam Định
- Thành Tây Đô: Thanh Hóa

-Hoàng thành: Thăng Long